

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTE:

In Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
 In District: " 1 an 36 lei; 6 luni 18 lei; 3 luni 10 lei.
 In Străinătate: " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

STIRI TELEGRAFICE

din ziarele străine

Genua 17 Iulie.

Regele a plecat de la Spezia la 11 ore ziua pe bordul cuirassatului *Italia*, cu două alte nave de răsboiu și cu două secțiuni de torpilieri. Flota regală, sosită în fața portului de la Genua, regele cu ducele de Genoa și cu miniștri de marină, de răsboiu și de lucrări publice a trecut în revistă esca-dra permanentă. Municipalitatea din Genua și primarii mai multor orașe său din naționalitate regelui pe un vapor. Tot așa au făcut mulți de alte vase mai mici. Portul era plin de nenumărată lume. La 5 ore 20 minute regele a ieșit pe uscat, iar poporul l'a permis să ovațiuni ce nu se mai terminău; regele sosit în palat a trebuit să se mai arate de trei ori pe balcon. La 6 și trei sferturi-ore a sosit regina însotită de ducesa de Genua și a fost salutată de popoare cu același entuziasm. Majestatele lor au mulțumit mai de multe ori din fereastra palatului. Regele și-a exprimat mulțumirea și către primarul din Genua pentru primirea ce i-a facut. Mâine va fi desvelirea statutului lui Victor Emanuel.

Genua 18 Iulie.

Monumentul lui Victor Emanuel s'a dezvelit astăzi; perechea regală a fost aclamată și salutată în modul cel mai entuziasmat. Poporul e plin de veselie.

Londra, 18 Iulie.

Alegările său terminat aproape: mai sunt trei de facut. Parlamentul cel nou va avea ca la 317 conservatori, 191 gladstonian, 86 parneliști și 86 liberali disidenți.

Nis, 18 Iulie.

Fracțiunea liberală a lui Ristică a declarat că nu vrea să formeze un club propriu, numărul membrilor ei fiind prea mic; în Scupștină sunt astăzi numai cinci partizani ai lui Ristică.

Nis, 18 Iulie.

Comisiunea de verificare a propus anularea alegerilor ilegale și facerea unei anchete în privința alegerilor deputaților din Belgrad, Kromanovici și Milovanovici, de care Scupștina a luate act. După constituție sunt excluși de Scupștina 25 deputați până la hotărârea definitivă. Apoi s'a procedat la alegerea biouroului, alegându-se Pavlovici, Zunic, Zdravkovici, Lazarevici și Marinkovici, toți apartinând partidei gubernamentale. Regele a confirmat pe Pavlovici ca președinte și pe Zunic ca vicepreședinte.

Mâine se va deschide Scupștina prințul un mesaj regal.

Cair, 18 Iulie.

Agenzia Reuter anunță: Proiectul de lege supus consiliului de miniștri în privința construirii unui port în Damiette provoacă o neliniște vie, pentru că execuțarea proiectului ar fi o lovitură pentru comerțul din Alexandria, pentru veniturile portului și a liniei ferate de la Alexandria, menite expres pentru stingerea datoriei.

Nis, 19 Iulie.

Scupștina a fost deschisă astăzi printre un mesaj, în care regele Milan mulțumește naționali și oştirii pentru devotamentul arătat în timpul din urmă. Serbia are fermă voioiu de a respecta tractatele internaționale și a protesta contra violărilor echilibrului din Balcani.

În discursul tronului se mai spune, că raporturile cu Bulgaria nu să schimbe spre bine, dar cu cele-lalte puteri relațiile sunt foarte amicale. În fine Scupștina este rugată să ratifice actele guvernului din timpul răsboiului cu Bulgaria.

New-York, 18 Iulie.

Se semnalează mișcări revoluționare în nordul Mexicului, de-a lungul din Rio Grande, mai ales la Tamaulipas.

O deosebită din Camargo spune, că revoluționarii ar fi pus mâna pe orașul Agualgas, unde au fost uciși cinci cetățeni. Mișcarea se intinde tot mai departe.

Londra, 18 Iulie.

Tot ce a făcut guvernul până acum în afacerea Batumului se mărginește la declarația lordului Roseberry, că acțiunea

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa:

In România: La administrație, Pasajul Român, No 3 bis, București, și la corespondență ziarului din județe.
 In Paris: La Société Havas, place du Bourse, 8.
 In Viena: La Heinrich Schäfer, 1. Wallstraße, 14, Biourul central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
 In Hamburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biourul central de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE:

Linia mică pe pagina IV ..... 30 bani.
 Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
 Seriozile nefrancate se refuză. — Articolii nepublicați nu se inapoiăză.
 Pentru inserții și reclame, redacția nu este responsabilă.

rusească este inadmisibilă și contrarie tracătelor și că pune în cestiu existența tratatului de Berlin. Circulă diferite versiuni asupra modului, în care s'a făcut aceea declarăție. Unii zic, că ar fi existând o notă formală; alții, că lordul Roseberry s'ar fi adresat numai verbal către d. de Staal în privința aceasta. Dar atâtă și sigur, că guvernul actual nu va mai întreprinde de o cam dată nimic în această afacere.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

— 20 Iulie, 1886. —

Paris, 19 Iulie.

In urma avizului ministrului de justiție și al consiliului de miniștri, generalul Boulangier a ordonat, ca prințul Roland Bonaparte, sublocotenent de rezervă, să fie șters din cadrele armatei.

Marsilia, 19 Iulie

Prefectul departamentului Bouches-du-Rhône a hotărât expulzarea unui ziarist italian, Cesare Parra, care se refugiaza la Marsilia în urma unei condamnări din Italia la 28 luni închisoare, pentru că publicase în foaia sa un articol, în care se protesta contra tripliei alianțe.

Membrii unui grup din Marsilia, întrunindu-se în adunare generală, au protestat contra măsurii prefectului, cerând retragerea hotărârii de expulsare. El și-au transmis resoluția deputaților din acest departament.

Viena, 19 Iulie.

Aici se consideră de neîntemeiată știrea că prințul moștenitor Rudolf și soția sa se vor duce în Polonia, spre a se întîlni cu împăratul Rusiei.

Paris, 19 Iulie.

Ambasadorul Franței la Berlin, baronul de Courcel, și-a dat demisia din acest post. Nu se știe până acum cine l va înlocui.

Paris, 19 Iulie.

Știrile din Roma spun, că organizarea bisericăscă a statului Congo (în Africa) s'a regulat conform cererii cardinalului Lavigerie. Tot teritoriul francez de la Congo va fi supus primatului african al lui Lavigerie. Teritoriul belgian de la Congo se va împărți: o parte va fi supusă lui Lavigerie și restul unui alt vicariat.

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

BUCURESCI, 9 IULIE

Tara noastră este într-o stare de tranziție. Există dintr-o stare înapoiată, ea nu a avut încă vreme să și găsească echilibru în nouă stare în care este pusă. Aceasta se vede în toate manifestările morale ale ei.

Dacă se iese în cercetare partidele politice, reiese în mod evident, pentru ori-cine nu se mulțumește cu aparență, că ele nu sunt cea ce ar trebui să fie. Căutând ce se ascunde sub diferențele firme ce și atrăvesc numeroasele noastre grupuri politice, se constată că în genere nu ideile intrunesc pe bărbății politici din această țară, nici, prin urmare, deosebiri de idei profesante de alte grupuri; ci altceva este cea ce desparte și intrunesc pe mulți din acești bărbăți.

Ce? Simpatii și antipatiile personale și alte imprejurări de acest fel.

Nu zicem că nu există idei politice în România. Admitem chiar că mai toți fruntașii politici ai noștri au idei lămurite. Dar acești fruntași politici nu sunt inconjurăți numai de oameni cu convingeri sau cu convingeri identice, și rezultă că

astăzi există unire într'un grup, iar mâine deosebirile esă la iveală. Aceste deosebiri nu trebuesc văzute numai în dezertările ce se fac în grupuri, dar și în neconsecvențe în cari cad foarte adesea. Consecințe de aceste două feluri am avut ocazia să constatăm la grupul de la putere.

Grupările politice cari se asemănă cu unele de la noi sunt în număr și în Italia. Si acolo ca și la noi căji-va oameni marcanți, din ambicioase sau din alte cauze, se despart de partidele mari ce sunt formate și și formează imprejurul lor mici grupuri.

Aceste grupuri nu pot avea existență de către vremea că trăesc capătenele lor. Acțiunea lor politică în țară nu produce de către incurățuri și nicăi odată vre-un folos. Neapărat că nu vorbim de grupuri cari se formează accidental în veacul unei cestiuiri care nu intră în programul vre-unui partid.

La grupările de acest fel din țara noastră ca și din Italia este un lucru de observat: cu că se apropiie în tendințe mai mult de un partid de la putere, cu atât il combat mai cu inviersunare.

Este însă un lucru care deosebște grupările de cărui vorbim de grupările asemenei din Italia. Pe când acolo ascendentul personal al căpeteniei joacă un mare rol în formarea grupului, la noi acest rol îl împlineste mai mult dispoziția nea de a se folosi de putere.

Adăogându-se dar pe lângă slăbiciunea partidelor noastre politice și acțiunea dezorganizatoare a acestor grupări, se poate înțelege că de reușită stăm în această privință. Cătă vreme luptele politice nu se fac pe terenul ideilor, partidele sunt expuse să aibă ca legătură pentru mulți din membrii lor interesul personal. Probă este partidul de la putere. Într-o astfel de situație, luptele sunt menite să degenereze în certuri personale, cari enervează pe amândouă pările și pe țară.

Repetăm că nu toate partidele noastre sunt în această categorie.

Dacă trecem acum cu cercetarea de la grupurile politice la caracterul individualului, găsim că și acesta a fost influențat de schimbarea bruscă în starea țării. Sunt prea puțini aceiai cărora caracter să poată fi dat de model. Si este foarte mare numărul celor cari transig cu convicțiunile lor, cari caută să profite în mod ilicit. Probă este prea marele număr al oamenilor cari fac politică activă și trec fără multă jenă de la un partid la altul, aceiai cari formează ceea-ce repausatul Manolache Epureanu a numit zestrea guvernamentală.

In ce privește cultura nu stămai bine negreșit căci toate acestea au legătură. Nivelul cunoștințelor științifice, literare, juridice, artistice nu este ridicat. Stare de frântă și în aceasta, frântă de la ignoranță absolută de acum căci și la cultura țărilor occidentale. Dorim să le ajungem pe acestea și în această tendință suferim astăzi foarte mult. Când le vom ajunge, atunci vom începe să merge regulat, fără crize.

Constatând toate acestea nu avem de scop să provocăm desădejde. Prin această stare au trecut toate țările cari au fost în-

tuatiunea noastră și vor mai trece toate cari vor fi în aceeași situație. Este inevitabil ca o țară înapoiată, care ajunge de o dată în contact cu lumea civilizată, să treacă printr-o asemenea criză. Ceea ce dorim este să ne cunoaștem starea în care ne găsim, să ne dăm silințe pentru a scăpa de densa.

Ceea ce ar aduce acest bine este în prima linie, și aproape singură, școala. Cu că cultura se va ridica mai mult cu atât vom ieși mai repede din starea de tranziție, sau mai bine zis din criza de tranziție în care ne găsim.

La ridicarea școalei trebuie să fie cu deosebire îndreptată activitatea oamenilor noștri de Stat.

CRONICA ZILEI

Alătării, Regele a primit în audiență, și apoi l-a înținut la dejun, pe d. Fuchs, directorul școalei de mine din Paris.

La 15 Iulie se va ține concurs în București pentru trei burse la școala navală din Brest.

Certificatul elevilor și elevelor din școalele primare publice, cu care acești elevi se prezintă la o școală secundară, vor fi stampilate de direcția școalei. Dacă elevul său eleva a fost respins la examenul de admitibilitate, direcția școalei secundare, unde să facă acest examen, va comunica aceasta direcției școalei primare care a liberat certificatul.

Elevii și elevile, care se vor întoarce la școala primă spre a mai repeti clasa IV, vor prezenta certificatelor lor spre anulare; iar la finele anului școlar, li se vor libera alte certificate, conform meritelor lor.

D. baron de Mayr, ministru plenipotențiar al Austriei, va pleca zilele acestea la Viena, unde un frate al d-sale e greu bolnav.

Archiepiscopul catolic din București a făcut Sâmbătă o vizită Mitropolitului primat, și-i a urat o repede însănătoșire "pentru felicirea tututor drept credincioșilor români".

In urma promulgării legii de la 10 Iulie 1886, prin care s'a modificat dispoziția legii drumurilor din 1868, în ce privește construcția și întreținerea șoselelor comune și vecinale cu zile de prestație în natură, d. ministru al lucrărilor publice a primit de la mai multe prefecturi raporturi cu expunerile de greulățile ce prezintă punerea în aplicare a prescripțiunilor noui în campania anului acestuia și cu întrebările asupra măsurilor ce ar fi de luat spre a se executa legea.

D. ministru a supus cestiuinea consiliului de miniștri.

Consiliul a văzut că ar fi în adevăr cu neputință să se facă și să se aplique regulamentele cerute, în timpul care mai rămâne bun de lucru la drumuri până la sfîrșitul anului, și a hotărât ca, în campania aceasta, zilele de lucru datorite de locuitorii, cu vite, să se facă după regulamentele și dispozițiunile legii celei vechi, rămânând ca regulamentul prevăzut de legea cea nouă să se facă de consiliile județene în sesiunea lor ordinată de la toamnă și să se pună în aplicare cu începerea anului viitor.

D-nii prefecti vor stăruia așa dar ca locuitorii județelor, pe lângă cele trei zile pentru care au fost înscrise la începutul anului ca să lucreze la șosele, să mai facă și pe cele două înfințate prin legea din Iunie, după aceleași norme ca și în trecut.

D-na Elisaveta Miltiade din comuna Su-

raia, județul Putna, pe când se afla cu familia d-lui Schender în Tîtesc, s'a împușcat cu un revolver în templa dreaptă a capului, răindu-se astfel foarte grav.

In urma cercetărilor făcute s'a constatat că numita se află, de mai mult timp, într-o stare de alienație mintală.

In săptămâna 1—7 Iulie așa a fost bolnavă de variolă 328 de ori în județul Dorohoi, de turbare 19 boi în județul Muscel, de antrax 2 boi în județul Tecuci. — Nicăi una din aceste vîte nu s'a vindecat.

Suferind de pelagră, o țărancă din Sovaja, județul Putna, s'a spânzurat.

Ieră a fost furtuna mare la Slobozia.

Tribunalul județului Ilfov a înscris pe

tor la ocolul Jijia, județul Botoșani, în locul d-lui I. Iacoban. — D. Dimitrie Lupu, fost portărește, portărește la tribunalul Iași, în locul d-lui A. D. Raicu, demisionat.

DIN AFARA

Panslavismul

Foile austro-ungare urmăresc de aproape tot ce fac panslavii, precum și tot ce se scrie despre ei și planurile lor. În privința unor pretinse comploturi contra Serbiei, *Pester Lloyd* spune următoarele :

“Revelațiunile asupra unor comploturi panslaviste în contra Serbiei, ce s-au publicat acum două zile de o foare germană, nu se par că merită să luate că mai mult în seamă, căci din ele se vede, cum agitatorii panslavisi lucrează fără pregeu spre a mina pretindem terenul și al pregară pentru planurile lor. Din acele revelațiuni reiese, că pretendentul Karageorgescu, cu ajutorul unor emigrati sărbi, a nume cu al cunoscutului popă Giurici, toată primăvara a adunat partizan și în cele din urmă s-a găsit în fruntea a vreo mie de Muntenegreni, Serbi expulsați, Bosniaci și Herțegovineni, cu cari era să se facă un atac contra Serbiei în timpul verii. Proiectul nu s-a putut executa din cauza unor obstacole, asupra caracterului căror lumea nu e încă bine lămurită; dar că planul a existat și că a mers departe deja în pregătirile sale, să poate considera ca fapt pozitiv, ceea ce ni s-a confirmat și din altă parte. Prin urmare temerile celor din Belgrad, în fața agitațiunilor pretendentului Karageorgescu, sunt prea întemeiate. Foia muntenegreană *Glas Tîrnogoră* a afirmat cu emfază mai de unăză loialitatea Muntenegrului în cestiuni internaționale; acum suntem curioși a vedea cum va apăra atitudinea guvernului muntenegrean și cum va fi în stare să justifice, că sub ochii prințului Nicolae s-au alcătuit conspirațiuni contra ordinii existente într-un stat vecin și amic și contra dinastiei legitime dominoare acolo.”

SCRISORI DIN CRAIOVA

Craiova, 3 Iulie 1886.

Iubite Sphinx,

Am cugetat adesea ori asupra situațiunii noastre politice și în special asupra valorei ce se poate atribui scrierilor ce constituie literatura politică. Mult timp mi-am zis că acest gen de literatură nu prezintă tocmai caracterul seriosului; că nu avea prin urmare acea înrăurire asupra spiritului național, cum are literatura propriu-zisă.

De sigur, nu aveam dreptate, și aceasta pentru unicul și simplul motiv că nu-mi dăd bine socoteala de fapt pe deplin. Suntem obișnuiți adeseori — dimpreună cu cea mai mare parte din pretinși noștri cugetători — suntem obișnuiți, zic, a privi lucrurile numai dintr-un punct de vedere, și din această cauză concluziunea său mai bine zis rezultatul cugetărilor noastre este negreșit falș. În cazul de față concluziunea mea era cel puțin nedreptă! dar ceea ce mă impingea să cuget astfel era că: mai întâi eu și stiam modul cum se scriu în mare parte articolele noastre politice, apoi, și stiam de asemenea modul cum sunt

citate și interpretate de vulgul în majoritate necunoscător și lesne-crezător.

Mai târziu însă, am revenit asupra acestor credințe, și am convenit a crede că literatura politică este unul din factorii cel mai puternici spre a lumina un popor, mai în seamă un popor ca al nostru.

Din acel moment, dragă Sphinx, (ineam cu deosebire la ideea mea) — fără voie-mi însă mă întrebă că:

Pentru ce la noi nu se observăacea evoluțione bine-făcătoare în ideile politice? Pentru ce literatura politică nă reușit să lumineze cătușii de puțin opiniunea publică și să o îndrumă pe adevărată cale? Pentru ce nu se cunoaște încă în țara noastră ocale, pe care să se îndrepere — dupe mătare reflecționi — ori-ce cetățean, într-o direcție de idei sau într-alta, o normă dupe care să se conduce înăprecările sale asupra trebilor de resortul public? Pentru ce această apatie, această incurie, această nepăsare despre actele guvernului?

Căci să nu ne facem iluziuni, curentul produs în contra guvernului, în timurile din urmă nu e produs atât de opinia publică revoltată (?) cat de opozitia unită, care proștie de ori-ce incident spre a face dintr-ensuș o armă.

Îată căteva cestiuni care mi-ai dat mult de cugetat și la care mă voi sili a răspunde pe căt de scurt posibil.

Dupe lungi reflexioni, — fără a fi avut de gând vre-o dată să dau la lumină teoriile mele politice — am convenit cu mine insu-mi că una din principalele cauze care ține pe loc — intuiția — starea noastră psihico-intelectuală în materie de politică, este dorința cea mare de a ne atinge scopul, ori-care ar fi calea și aproape oricare ar fi mijloacele. Într-o vorbă nu suntem onești. Se înțelege de la sine că aci nu e vorba de onestitatea comercială.

Mă explic.

Dorința de a ajunge la putere este legitimă, tot atât de legitimă ca și aceea de a o menține.

Prin urmare cel din urmă cetățean român are drept să posedă această dorință.

Ea se permite însă numai cu condiția de a nu a avea alt scop de căt binele și propășirea terei.

Dacă s-ar ține socoteala numai de această premisă, ar urma ca un guvern să nu fie combătut de căt atunci când părăsește calea ce trebuie să urmeze, cale cunoscută de toată lumea. Ști bine însă că în materie de conducere a intereselor publice, nu este numai o singură cale, care să determine realizarea progresului național, ci sunt mai multe. Astfel: unii voesc că să ne întoarcem în ștarea în care ne aflam ieri, susținând că eram mai bine atunci de căt astăzi; aceștia se numesc reaționari, cari din fericire lipsesc la noi. Alții voesc să mergem înainte, însă început cu început, pas cu pas, asigurându-se bine înainte de a efectua o reformă, dacă acea reformă va avea în adevărt — de fapt — rezultatele cerute. Aceștia sunt adevărați conservatori. Sunt apoi cei ce se numesc liberali moderati, cari sunt tot un fel de conservatori, căci se ating între densită din multe din principiile politice, sau mai bine zis în multe puncte din modul lor de a întră în carul propășirei.

Sunt în fine aceia — foarte puțini la număr — cari cer reforme peste reforme, repede, imediat dacă se poate. Pe aceștia îi știm numai că sunt consecinții liniei de conduită ce și-au tras. Cea mai mare parte din argumentele lor sunt pur teoretice, întră căne privete.

Ce urmează de aci?

1) Că fie-care din aceste fracțiuni care compun total lumea noastră politice, să și aiibă conducețorul său, membru său, partizan și adeverenții săi.

versuri populare bine rimate și cu refrenul *aho! aho! aho!* (I. Rugeșcu, Iași, com. Băden).

Acăstă colindă se chiamă „Plugușorul”.

Aho! aho! aho! plugul bădei cu 12 boi,

Boi boarei

In códă cu dălburi.

sau:

Aho! aho! copii argaș,

Stări puțin și nu mănuș,

Lîngă boi vălăușuraș

Si cuvîntul ml-așculataș...

(Alex. Poes. pop. 2, 102, 387).

Un variant din munții Némüluș:

Haho! Haho! plugul lui săntu Vasile

Cu patru boi boarei,

In códă codălgier,

Minaș, băieți!

Măr! hăi!...

(I. Verdeni, com. Cărligii).

Ar fi foarte interesant de a se cerceta, dacă nu cumva acest *aho!* sau *haho!* este comun tuturor plugarilor români din diferite provincii, căci interjecțiunea de care boară se servesc la minutul vitelor nu este ceva antropologic, ci se deosebesc după națiuni și chiar după dialecte. Așa în Franță, bună-ör, în unele departamente se strigă: „*ha! ha!*”, în alte: „*bé! bé!*”, în altele: „*ara!*”, în altele: „*fre! fre!*” etc. (Roland, Faune populaire, t. 5, p. 28). În Italia

strigătorul mai obișnuit este: „*arri! arri!*”, dar în ceea ce în se cunoscute, din ce în ce mai primite de către alegătorii (terei și în cele din urmă triumfătoare), prin mijloacele ce îi dă constituția și legile stabilită ad-hoc, de vor fi.

2) Că fie-care din aceste fracțiuni să și mențină principiile sale, și să lupte în a le face cunoscute, din ce în ce mai primite de către alegătorii (terei și în cele din urmă triumfătoare), prin mijloacele ce îi dă constituția și legile stabilită ad-hoc, de vor fi.

3) Că fie-care din aceste fracțiuni (vol le numiți partide) pentru mine astă e cu totul egal) să lupte între deosebite, atât prin vorbă că și prin scris, să și arate una altă defecție principiilor său disponibili din opozitione și combată, fie care în felul său, adică conform principiilor sale, pe fracțiunea ce se află la putere.

Aceasta ar fi — după căte cred — moral regulat al lucrurilor, și cred că el este numai cel mai bun, dar singurul bun de a merge înainte pe un drum drept și sigur; căci, dacă s-ar urma astfel, apoi prin discuții de către partidele de o oarecare vreme, să se ascundă acea vanitate meschină de a fi cel mai puternic.

Rezultatul nu numai că se prevede, el se cunoaște mai dinainte. Opoziția va crește și se va întări, guvernul se va slăbi și uza până ce va cădea... O mare satisfacție pentru cel ce așa muncit spre acest scop; dar nu astă mă preocupa, ci faptul că opinia publică, în loc să se lumineze prin presă, ea se întunecă astfel că la timpul trebuincios, cu greu va recunoaște pe acei ce și-au urmat calea într'un mod leal, pe acei cari nu s-au abătut niciodată de la principiile lor, și cari au probat prin acest mod de a se conduce, că voiesc în adevărt ceva pentru progresul acestor terei.

Am dreptate? Doresc să-mi spui opinia ta. Până atunci primește străngerea de mână a amicului tău.

Numai cu Hamid poate să vorbească Zenebe. De Hamid nu o păzeau cadanele. Ce să o păzească? Hamid era băiat pretențios încă, iar aceea o știa totuști în casă, că aici măine intră în armată, se va duce cine săie ce depare și numai după ce se va întoarce bogat și cu nume, numai atunci își va putea alege femei că îi place.

Pentru astă apoi Hamid toată ziua își poate petrece cu Zenebe.

De ce să nu își petreacă, când nu-i oprește nimenea și când vede că îi place și Zenebe să stea lângă ea.

Asta așa mergea din zi în zi. Până ce lui Hamid îl veni în minte odată să o coapnește peste mijloc pe Zenebe.... Ah! ce moale era!... își alipă și buzele lui de ale ei... Ah! ce dulc era!...

Si ea nu se supără, nu se impotrivi de loc. Ii spuse apoi, că ce mult o iubește.

Ea asemenea își spuse că îl iubește și ea.

Si de aci încoce Bosforul de multe ori a fost martorul fericirii și dragostei lor, de multe ori a putut auzi că cu căță căldură se repet acele vorbe de dragoste.

Pasa avea pahul lângă Bosfor. La poartă palatului erau bărci, iar servitorii ce să îmbătă în potriva lui Hamid, când acela venea, deslegă o barcă, așeză în ea pe Zenebe, și în curte nimănii au mai știut când său intors Hamid și Zenebe din plimbare, căci ei stăteau mult, mult... De ce să nu stea?!... Cerul era aşa de frumos, stelele și luna luminau aşa de bine și chiar nicești Bosforul nu era aşa de mare, ca să rătăcească pe el... Asculta mult și de multe ori cum șoptea valurile mărești, lor li se părea că și acelea tot de amor șoptesc, și când se întâlnau două valuri și se lăcea din doă una, ziceau:

— Vezi, și acelea se îmbrățișază întotdeauna noi...!

Numea o singură cadană era care se uită cu ochi rătăcioși la Hamid și cu pizmă la Zenebe. Aceasta tot-dăuna îl păndeau, însenă cănd se duc și când se întorc. Ba ei aşa îl să părăsească, căci era de tot târziu când aceea se întoarseră odată...

Si apoi ce auri atât de vorbit, căci și după ce se întorc, mai stață înăuntru de vorbă pe foizișorul palatului?!...

Asta deșteptă în ea mare bănuială. De aci în colo totuști pașii Zenebei și ai lui Hamid erau păziți.

Si aceștia, tineri cum erau și duși de amori lor, nu știau să se păzească bine...

Când se întoarsee acasă pașa, stătut de partea mult în afacerile statului, cadană care privea cu ochi rătăcioși pe Zenebe și Hamid, își spuse că nu este bine cu acesti tineri. Căci iată și iată ce se întâmplă până ce el lipsește de acasă. Si își spuse cum Zenebe și Hamid petrec nopțile întregi pe barcă, cum, după ce se întorc acasă, mai stață și în foios. Si astă nu ar fi încă nimică! Dar ea îi-a văzut îmbrățișat, — auzi... o cadană imbrățișând pe fiul stăpânului ei, — i-a văzut sărăcindu-se — auzi... să săruie un băiat pe cadană tatălui său!...

Pașa ingăbeni când auzi asta.

PARTEA LITERARĂ

DIN TINELE BOSFORULUI

(NU VUELE)

(Urmare)

II.

Un morment iubit

— Hamid, ești mor de dragul tău!

— Zenebe, tu ești un inger!

— De când te-am văzut numai pentruține trăiesc.

— Ochii tăi sunt izvor de fericire!

— Buzele tale sunt mai dulci de căt poate să fie viața din raiu.

— Mâine tale cand îmi coprind gâtul mă inălță în cer.

— Ești când mă văd lângă tine, plâng de fericire. Așa vorbea Hamid și Zenebe, plimbându-se cu barca într-o seară instelată pe apa Bosforului.

Si rău săcău că vorbeau aşa, căci numai bine nu poate aduce după sine o drăgușă oprită.

Hamid era fiul unuia pașă, și Zenebe era cadană tot aceluia pașă.

Iar pașa de și bătrâna pentru Zenebe, care nu avea mai mult de 17—18 ani, dar totuști o iubea foarte mult. O temea și de vent și de soare și de toată lumea. Când pleca de acasă își poruncea ca nu cumva să lăsă din casă, nici chiar la fereastră să nu se arate. Cele-lalte cadane erau înșiruite de a o păzi în taină, și ele bine știau că ce le aștepta dacă nu vor face după poruncă marcelui pașă, care altminterile nu avea obiceiul de a glumi...

mare aht la inimă pentru perderea unicului său fiu, (L. M.).

O doină moldovenească:

Aglungă-te vœ rea

Und' (i-o si cale

— Este adeverat ce mi-a spus?
— Omoară-mă, aruncă-mă pe stradă, dacă sună minciuni, răspunse cadăna.

Dar pașa era tatăl lui Hamid, și tată tot tată rămâne și la turci. Cum să creză ceva despre fiul său, mai ales aceea că acela a făcut un păcat mare, până ce nu s-a convins mai nante despre acel păcat. Nici turcul nu condamnă până ce nu judecă niente!

— Să mă convingă că băiatul este vrednic de moarte, și l' voi pedepsi precum ceea ce legea noastră. Dacă nu, vei fi pierdută, care mi-a turburat sufletul, mi-a învenit viața cu vorbele tale!

— Te voi arăta să vezi cu ochii!

Era o seară tot senină; cerul plin de stele, luna înțre ele, iar Bosforul și acum linisit. Din când în când se auzea numai din depărtare sgornoul Stambulului.

Hamid și Zenebe iar deslegără barca de la poarta palatului, și apoi iar plecară pe Bosfor... Oh! ce dulce este viața aci...

— Hamid ești mor de dragul tău!

— Zenebe, tu ești un înger!

— De când te-am văzut, numai pentru mine trăiesc.

— Ochiul tău sunt isvor de fericire!

— Buzele tale sunt mai dulci de către poate să fie viața din raiu.

Mâinele tale când mă coprin gâtul mei înalță în cer.

— Ești când mă văd lângă tine, plâng de fericire. Așa voi ca toată viața să o pot petrece lângă tine.

Iar vorbeau așa Hamid și Zenebe plimbându-se cu barca în acea seară senină, sub acel cer instalat — pe apa Bosforului.

Valurile mării iar li se păreau că șoptesc despre amor, și când vedeau două valuri făcându-se într-unul, iar ziceau: Vezi și aceea se imbrățișează întoamă ca noi...

Si barca se legăna cu ei și erau fericiti cum poate nici Bosforul nu a mai văzut...

Si o să stea iar mult, mult pe mare, până ce va răsări luceafărul... Ce dulce le zimbește acela tot-dă-una...

De ce să nu stea? când nu-i oprește nimenea, și pașa nu este acasă. Este dus departe, departe... numai peste o lună se va întoarce. Până atunci ei vor trăi zece vieți!...

[Va urma]

Constantinopol, 2 Iulie 1886

Ion Russu.

VARIETATI

Furtul de milioane. — (Continuare). Anconă, 4/5 Iulie. Mai întâi se ia interrogatoriu perechei amoroase, Ferruccio Pierini și Cesirei Governori. Ambi deșteaptăi mare simpatie ca victime ale crimelor părintilor lor. Fiind întrebătă dacă se simte culpabil, Ferruccio răspunde: "Am ascultat de părintii mei; poate e păcat să asculte cineva în toate de părinti". Spusele Cesirei sunt foarte agrivate pentru tatăl său și pentru inspectorul Gori, care a primit mit de 20,000 franci. Curiositatea publicului n'a fost satisfăcută îndestul, căci președintele a dat cîteva numai actelor mai importante, iar nu toată corespondența dintre cel doi tineri. Relațiile dintre ei au fost întrăde-

văr un ce ideal, ca o idilă în dezertul plin cu vicii și mizerii ale celorlați acuzați. Din surorii se mai vede supărarea tinerilor contra părintilor, cari se opun unirii lor. — Se ia apoi interrogatoriul vîdvei Morelli și ficei sale Elisa, la cari trăiesc ascuns un an Baccarini, autorul principal al furtului. Fata făcuse mărturisiri mai de mult; mulăsa neagă tot. Astăzi și fata își retrage cuvintele zicând: Ceea ce am spus nu e adeverat. Am vorbit așa numai pentru că comisarul Pacini mi-a promis iertare și banii. — Singurul vinovat a fost Baccarini.

— Președintele declară că va cita și pe Pacini, apoi ridică sedința.

Ziarul *Ezio II* din Roma, în care mai întâi a fost denunțat Lopez și Compania, serie următoare: „Suntem hotărîți, că dacă procesul din Ancona nu se va termina cu descoperirea și pedepsirea tuturor vinovaților, să provoacăm al treilea, al patrulea și chiar al cincilea proces. Înălță ce va ieși din închisoare Coccapieler, (proprietarul foii, a căruia pedepsă expiră în curînd), vom vedea unde să ţădu mii de franci date vîdvei Morelli, vom afla în a căruia mână au ajuns cei 900,000 franci furăți de Lopez; vom ști al căruia cadavră a fost considerat drept al lui Baccarini. Acestea și alte multe le vom descoperi.”

Moravuri de studenți germani. — «Wingolts» este titlul unei asociații de studenți de la universitatea din Berlin, care are de scop de a găsi, căi anii sunt să trăiască împăratul. Societății se întunesc odată pe an, la Pietalswerder, aproape de Potsdam, în Dumineca care urmează după înălțarea Domnului. După un prânz bogat la restaurantul Wilhelmslohe, studenții societății se duc într-o grădină întinsă și fac un cerc. Fiecare Bea căte un paroh cu bere și aruncă paharul pe pământ împăratul va trebui să trăiască atâtia anii, căte pahare se vor sparge. Anul acesta au fost două-spre-zece pahare sparte. Împăratul având astfel să trăiască încă doar spre-zece ani, nu va muri decât la vîrsta de 101 ani. O mulțime foarte mare încunjură pe actorii acestei scene.

Telegraful și alegerile în Anglia. — Telegraful a jucat un rol foarte mare în alegerile din Anglia. Nicăi odată aparatele Morse nău lucrau ca acum. Alegerile său făcut atât de pe neașteptate, încât mai toți șefii de partidă, aflându-se în neputință de a călători îndestul de repezecu pentru a se duce preluindeni să vorbească alegerilor, au trimis multe de telegrame îndemnând pe alegeriori să voteze pentru candidații lor. Mai toate polemicile dintre conservatori și liberali său făcut tot prin telegraf, trimîndu-și unii altora chiar și insulte pe aceeași cale. Nicăi odată adversarii politici nu său calumniau mai mult ca de astă-dată, și pentru că timpul trece și calumnia trebuie să meargă repede, să se întrebuișă și se întrebuișeză firele telegaice, pentru ca ea să ajungă mai întâi de a se face despouarea scrutinului. D. Gladstone a trimis o telegramă la Edimburg pentru a felicită pe „scumpa și bătrâna sa Scoția” (my dear old Scotland) că și-a rupt cel din urmă lanț, adică, că

a votat în contra d-lui Goschen. El a trimis în același timp telegramă la alte patru orașe, pentru a desminți minciunile, că circula la adresa lui, pentru a recomanda alegerilor pe un deputat dintre amicii săi, în fine, pentru a zice, că dacă ar fi avut două zeci de voturi, le-ar fi dat pe toate în contra d-lui Leonard Courtney, liberal disident foarte bine cunoscut, care să prezinte la Bodmin în comitatul Cornwall. Se poate zice deci, că alegerile din Anglia său să fie prin electricitate.

In zia de 29 Iunie expiră, pe la orele 7 seara, băiatul Anton, în etate de 14 ani, fiul lui Anton Stirbu din cotuna Corbi, comună Epureni, județul Fălticeni, cu ajutorul unor băieți de vîrstă lui să coborât prin mijlocul unei frângări în o fântână pentru a scoate un hărăt, însă când a venit la esă la lumină, la o distanță oare-care, a alunecat de pe lemnul pe care sta, și căzând în acel puț a rămas mort.

Casul său a comunicat și parchetul.

Serviciul telegrafic al „României Libere”

Viena, 20 Iulie.

La direcția generală a liniei ferate austriece să ființat astăzi o conferință pentru stabilirea unor măsuri tarifare, spre a se veni în ajutorul industriei de lemnărie și de spirt din Bucovina, care a ajuns într-o situație dificilă din cauza răsboiului vamal cu România. Direcția generală a propus, ca să se iefenească tarifurile spre linile ferate ruse, apoi să se facă posibil, ca poventele de spirt să primească direct pînă din Rusia. — Conferența n'a ajuns încă la nici un rezultat definitiv, căci au să se mai facă concerțări și, de altă parte, trebuie mai întîi să se ajungă la o înțelegere cu liniele ferate ungare.

Londra, 20 Iulie.

Daily News astăzi, că la prânzul dat de Gladstone miniștrilor Sâmbătă trecută, s'a decis că guvernul să se retragă imediat, fără să aștepte întrenirea parlamentului.

Morning-Post spune, că nota britanică, privitoare la Batum, s'a trimis la Petersburg printre un curier special și că se află deja în măini cabinetului rus.

Toulouse, 20 Iulie.

Acum cîteva zile incendiul a nîmit fabrica de uleiuri a fraților Marchand din Bergues, unul din stabilitățile cele mai însemnate ale Franței. — Ieri a ars moara ca mare din Bagnères-de-Bigorre. Paguba se evaluațiază la 400,000 franci.

MAINOU

Ministrul său său întors în Capitală, spre a ține consiliu.

In urma concursului depus, d. Anastasescu se va numi profesor de Religiune la externatul secundar de fete din Craiova.

Nu este exactă știrea, că d. Sturdza a plecat ieri la Sinaia. Ministrul școalelor a lucrat atât de dimineață, că și după amiază, la acest departament.

Scoala profesională de fete din 5 rulari.

apartamentul tău și așteaptă acolo ordinile mele.

Paulette săcă un pas înapoi și, fără să încă iață lui său dulcele adio pe care el părea călăuă său să facă numai din cap cu mândrie.

Peste cîteva secunde nu mai era în cameră.

Asemenea ieșii și doamna de Moray, înfurată din pricina scenei în care măndria ei fusese pusă la o încercare așa de crudă. Palmeri—mănuie dă ieșii și el—înținește o scrisoare contelui.

— Ah! zise el—uita său și da hărtia acesa pe care îl o aducea Măltar și pe care i-am luat-o eu când vrea să intre în salon.

Dominul de Moray își aruncă privirea pe plic, căci în starea în care se găsea îl era foarte greu să se ocupe cu afaceri străine.

Picul purta timbrul unui sindic de fațiment din Marsilia.

Il rupse iute și își de dure.

— Ah! săcă el îngălbini.

— Ce este?

— Vezi chiar d-ta! Banca Indo-Marsilează și-a suspendat plășile. Activul ei este mancat. Si săcă că acolo erau depuse fondurile cu care nădăduiam să pot plăti acționarilor minei Rio-Negro!

— Sună pierdut!

IV
— Da! sunt pierdut! repeta contele de Moray umblând cu pași mari prin salon.

— Mă iartă, și observă Anibal; — văz că uitații ce prepuneri îl-am făcut chiar azi de dimineață. Uîți chiar că îl-am exprimat dorință să îl fiu ginere...

Dobândind de la d-ta măna domnisoarei Paulette, așa fi și ești d-tale, mi se pare, după cum sunt aproape frațele d-tale, și atunci mi-a permis să înlătur greutățile la care fac aluzie.

D. de Moray fu foarte mișcat de stăruința asta.

— Iți mulțumesc! — iți zise el întînzând măna lui Anibal. Orî ce s'ar întîmplă, nu vă uită nicăi o dată vorbele pe care le-ai pronunțat...

Insă, admînd că primesc propunerile pe care mi le fac, cele ce său întîmplă aci trebuie să îl probeze că visul d-tale nu se poate realiza.

— Pentru ce?

— Năi fost martorul revoltei ce a îștățit în inima Paulettei prezență sub acoperămîntul meu a unei femei care nu era mama ei? Foarte bine prevăzusem ești azi de dimineață la densa existență acestui sentiment. Chiar a trecut peste temerile mele. Paulette simte nu numai antipatie pentru acei cari locuiesc în casa aceasta...

— Ci ură chiar—zise Anibal, tăindu-

d-nei Mureșanu actuala directoare a Externatului societății pentru Invățatura poporului român, secțione Pra-hova.

Aflăm cu mulțumire, că sénatatea prințului Al. Stirbei merge îmbunătățindu-se. Dnia-sa se află la Băden, lângă Viena.

D. Scurei, revizorul din Bacău, s'a întors din misiunea pedagogică ce a avut în Germania. În curînd d-nia-sa își va depune raportul.

Medicul băilor din Lacul-Sărăt, doctorul Roșeanu ne telegrafiază, că nu există nici friguri, nici miasme la Lacul-Sărăt, și ne adaogă că paludismul este imposibil de desvoltat acolo.

Luând cu mulțumire act de această telegramă, răspundem onorabil medic că informatorul nostru persistă în declarația:

că așa a fost cazuri de friguri în localitate;

că aceste cazuri nău putut proveni de căd din nesocința celor ce așa depus la marginile lacului parasitul vegetal.

De altfel nimeni nu dorește mai mult ca noi, ca să se facă din Lacul-Sărăt o stație balneară europeană căci natura ne-a dat acolo o cunoare, cum niciun numai există, pentru vindecarea unor boale, ce au junsese să fie declarate de incurabile.

D. Șeicaru, profesor și membru în Consiliul permanent de instrucție a părisit astăzi capitala.

Consiliul sanitar superior a ținut sedință a-seară.

Din incidentul pensionării comandanțului de corp general de cavalerie baron Edelsheim-Gulai și a înlocuirii acestuia cu generalul de cavalerie Pejacsevich, său să facă în armata austriacă aceste schimbări: În locul generalului Pejacsevich s'a numit inspector general al cavaleriei locotenent-mareșalul prinț Leopold Croy fost comandant al diviziei de infanterie Nr. 10, iar la comanda numitei divizii s'a înaintat generalul-major Ludovic Janski. In locul lui Janski este numit comandant la a 61 brigăză de infanterie colonelul cav. de Neuwirth, fost comandant al reg. 54 de infanterie, iar la comanda acestuia regiment s'a înaintat colonelul de Brosch.

Trupa germană de operete pleacă în provincie; — astfel locul de întâlnire al bucureștenilor rămâne numai Rasca, und trupa românească de comediă să reprezinte regulat în toate serile.

Astă seară Mincinosul cu Iulian în 5 rulari.

vorba. Însă când șifica d-tale va ști ce fel de serviciu îl ofer așa, să mă creză că sentimentele sale către mine se vor modifica. Când va ști că acordându-mi măna sa, va scăpa pe tată său de pata unei osânde, consumându-se său îmă și va fi asigurat și, numai să se tacă căsătoria noastră mai curând de căd într-o lună, adică înainte de epoca fixată pentru adunarea generală a Rio-Negrului, toți acționarii vor fi desinteresați de notarul d-tale, în ale căruia maini voi vîrsa, la îscăldarea contractului, suma cerută pentru răscumpărarea onoarei d-tale.

— Fie! zise d. de Moray — primesc invocări ce mă propun; însă nu mă voi lega într-atât în cît să abuzez de copila mea. Nu vă voi sili voia.

— Ne-am ișteles, răspunse Anibal.

Se străneră de măna și se despartiră.

Chiar în ziua aceea pe la 6 seara Măltar se duse la hotel de Louvre și ceru la biroiu numărul camerei ocupate de

INSTITUTUL DE BĂEȚI "BERGAMENTER"

Elevii vor primi la examen atestate valabile pentru gimnaziu și liceu.

Bucureşti Str. Bibescu-Vodă, 1

DEUX PENSIONNAIRES

sont cherchés à des conditions modérées par Mr. **BLUME**, professeur diplômé de langues à une école réale. Traitement deux et affectueux. Conversation française, Anglaise ou Allemande, selon le désir des parents. On prend part gratuitement à des cours de langues. Surveillance rigoureuse des devoirs. S'adresser à Mr. **BLUME**, VIENNE, Seilerstatte 10 au. 1 Réferences.

Primul Biurou

Concesionat de guvern pentru Institutrice, Guvernante, Bone de copii și cameriste superioare Prin numeroasele sale relații cu streinătatea, bioul este în stare să satisfacă toate cererile. Pensioane pentru doamnele fără ocupație cu preț moderat

Adelheide Bandau
72, Calea Victoriei, 72, în fața Palatului.

ANUNCIU

De vînzare casele din Strada Smârdan,
Nr. 10, făcînd colț în Stradela Sf. Dimitrie, în apro-
piere cu noua construcție a Băncii Naționale.

Doritorii se pot adresa la proprietara care locuește într'ensele, în toate zilele de la 12 ore pînă la 6 p. m.

Aceste hapuri sunt de preferat tuturor prepara-elor alătoare liberă de orice substanță vătămătoare; întrebuințate cu cel mai mare succes la boalațele organelor abdominale; sunt ușor purgativ și purifică săngele; nici un remediu nu e mai favorabil și cu totul nevătămător săre a combatte.

CONSTIPATION

isvorul sigur al celor mai multe boale. Fiind în formă zaharicată, hapurile sunt luate bucuros de copii. Aceste hapuri au un certificat foarte onorific de la consilierul Curții, profesorul *Pitha*.

AVERTISMENT! O!-ce cutie, pe care nu stă firma : Earmacia la SVF, Iancuș, și nu poartă pe dos marca noastră, este un falsificat.

Să se observe bine, să nu se cumpere un preparat rău, fără efect sau chiar stricăcios. — Să se ceară Hapurile Elisabeth a lui Neustein ; pe copertă și în instrucția de întrebunțare ele au semnătura de sus.

Instrucția de întrebări și răspunsuri este însemnată de sus.
Dezugrindă principal în Viena : Farmacia la Sf. Leopold a lui Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken und Spiegelgasse.

Depoù in Bucuresti : Farmacia C. Kladni, strada Șerban-Vodă, 3.

MERSUL TRENRILOR CAILOU FERATE IN ROMANIA valabil de la ²⁰₁ Mai - Iunie 1886

Tipografia Curții Regale, proprietar F. Göbl Fii, Passagiul Român, 12